

Udskriftsdato: 15. december 2025

SKR nr 9013 af 08/01/2018 (Gældende)

Skrivelse om ledighedsydelse og frivillige aktiviteter samt frivilligt, ulønnet arbejde

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, j.nr. 17/15439

Skrivelse om ledighedsydelse og frivillige aktiviteter samt frivilligt, ulønnet arbejde

Orientering om ændring af reglerne vedrørende fradrag i ledighedsydelse for frivilligt, ulønnet arbejde

Denne skrivelse erstatter afsnittet "Aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde medfører ikke fradrag i alle tilfælde" under afsnittet om "**Indtægter, der medfører fradrag i ledighedsydelsen**" i vejledning nr. 9363 af 10. juli 2013 om ledighedsydelse mv.

Ændringerne er foretaget på baggrund af ændring i bekendtgørelse om beregning af og fradrag i ledighedsydelse samt varsling om ferie med ledighedsydelsen som følge af, at der ikke længere skal være en grænse for, hvor meget frivilligt, ulønnet arbejde en person på ledighedsydelse kan udføre.

Frivillige aktiviteter medfører ikke fradrag

Der sondres mellem frivillige aktiviteter, som ikke kan udbydes som lønarbejde og frivilligt, ulønnet arbejde.

Frivillige aktiviteter medfører aldrig fradrag. Det gælder uanset, hvor de udføres. Det kan f.eks. være aktiviteter, der udføres for frivillige organisationer, foreninger eller lignende, og som ikke kan udbydes som almindeligt lønarbejde. Men det kan også være frivillige aktiviteter uden for en frivillig organisation mv., som f.eks. en forældreweekend i en børnehave.

Det er endvidere uden betydning, hvor den frivillige aktivitet udføres. Frivillige aktiviteter må ikke indeholde noget erhvervsmæssigt eller økonomisk element og karakteriseres ved at være ulønnede aktiviteter, som udelukkende er interessebestemt for den enkelte person.

Frivillige aktiviteter karakteriseres ved at være ulønnede aktiviteter, som ofte har et tilfældigt præg, og som udelukkende er interessebestemt for den enkelte person.

Frivillige aktiviteter kan f.eks. være nabohjælp, forældreaktiviteter i børneinstitutioner mv. Der henvises til vejledning om udbetaling af dagpenge til § 11 for yderligere eksempler på frivillige aktiviteter både uden for og indenfor frivillige organisationer.

Frivilligt, ulønnet arbejde medfører som udgangspunkt ikke fradrag

Ved frivilligt, ulønnet arbejde forstås arbejde i frivillige organisationer, foreninger eller lignende. Arbejdet udføres, uden at personen er omfattet af almindelige arbejdsretlige pligter. Frivilligt, ulønnet arbejde kan kun udføres i Danmark.

Personen kan udføre frivilligt, ulønnet arbejde, selv om arbejdet kan udbydes som almindeligt lønmodtagerarbejde, uden at det medfører fradrag i ledighedsydelsen.

Arbejde, der vedrører primær drift eller vedligeholdelse i mindre foreninger, medfører som udgangspunkt fradrag fra første time.

Eksempler på frivilligt, ulønnet arbejde

Som eksempler på frivilligt, ulønnet arbejde, som kan udføres uden fradrag, kan nævnes:

- Socialrådgiver på krisecenter.
- Jurist i retshjælp.
- Rådgivning, herunder telefonrådgivning, der kræver eller forudsætter en særlig uddannelse.
- Fitness instruktør, såfremt arbejdet udføres i en frivillig organisation mv.
- Lektiehjælp i en frivillig organisation mv.
- Dagligt salg af varer mv. i foreningskiosk eller lign.

Dækning af udokumenterede udgifter

Aktiviteten eller arbejdet anses for ulønnet, selvom personen modtager beløb til dækning af udokumenterede udgifter, der er forbundet med aktiviteten eller arbejdet. Disse beløb medfører ikke fradrag. Dette gælder uanset, om beløbenes størrelse medfører, at de efter ligningslovens regler er skattepligtige eller ikke-skattepligtige.

Udbydes som lønnet arbejde

Ved vurderingen af, om en aktivitet eller et arbejde efter sin art kan udbydes som lønarbejde, har det betydning, om aktiviteten eller arbejdet i den pågældende organisation udføres af lønnede medarbejdere, eller om det normalt er lønnede medarbejdere, der udfører aktiviteten eller arbejdet i lignende organisationer, foreninger mv. Det vil sige organisationer, foreninger mv., der har tilsvarende formål, omfang og organisering.

Det kan også have betydning, om der er tale om en aktivitet eller et arbejde, der normalt ikke ville blive udført, hvis ikke den frivillige arbejdskraft varetog opgaven.

Hvis aktiviteten eller arbejdet er planlagt til på længere sigt at udvikle sig til lønnet arbejde for den ledige eller andre, der varetager den ulønnede opgave, kan dette tale for, at aktiviteten eller arbejdet kan udbydes som almindeligt lønarbejde.

Det kan også have betydning for vurderingen, at udførelsen af aktiviteten eller arbejdet forudsætter en særlig uddannelse. Hvis opgaven kan udføres af andre med en anden faglig baggrund eller uden faglig baggrund, har det dog ingen betydning, at personen har en faglig uddannelse, der er relevant for udførelsen af opgaven.

Frivillige organisationer, foreninger mv.

En frivillig organisation, forening eller lignende på ledighedsydelsesområdet skal opfylde følgende betingelser:

- 1) Den er frivilligt grundlagt, dvs. at den ikke må være fastlagt i lovgivningen, og organisationen skal kunne beslutte at nedlægge sig selv.

Herved forstås, at organisationen, foreningen eller lign. er oprettet på privatretligt initiativ – altså at det ikke lovgivningsmæssigt direkte eller forudsætningsvist fremgår, at denne kan eller skal oprettes. Således vil f.eks. en a-kasse ikke kunne opfylde dette krav, da den godt nok er privat, men der er oprettet i medfør af en lov, og den har forpligtigelser, som følger af lovgivningen, dvs. dens eksistens er forudsat i lovgivningen.

Desuden skal organisationen, foreningen eller lign. kunne opløse sig selv. Det er uden betydning, om der i den konkrete organisation, forening eller lign. evt. foreligger vedtægtsbestemmelser herom.

- 2) Dens primære formål er ikke at skabe overskud (organisationen skal være "non-profit"), og et evt. overskud må ikke udloddes til "ejerne" som f.eks. foreningens medlemmer eller andre, men skal investeres i opfyldelse af organisationens formål.

En non-profit organisation, forening eller lign. betragtes som en "ikke-erhvervsdrivende-forening", som ikke må fremme medlemmernes økonomiske interesser gennem erhvervsdrift. Heri ligger, at et evt. overskud ikke må udloddes til "ejerne", f.eks. foreningens medlemmer eller andre, men at overskuddet skal investeres i opfyldelse af organisationens/foreningens formål. Tilsvarende gælder i forbindelse med organisationens/foreningens evt. opløsning. Det er et krav, at evt. overskud f.eks. gives til lignende organisationer, foreninger mv. eller almennyttige formål.

- 3) Det frivillige arbejde er en betydningsfuld del af organisationens grundlag. Mindstekravet er, at bestyrelsen yder en ulønnet, frivillig indsats.

Dette udelukker ikke, at der ved siden af den frivillige ulønnede indsats i foreningen kan være lønnet beskæftigelse af betydelig omfang i forhold til organisationens/foreningens samlede aktiviteter.

Hvis en organisation, forening eller lign. f.eks. har en lønnet bestyrelse, men hvor lokalafdelinger består af ulønnede bestyrelsesmedlemmer, betragtes mindstekravet som opfyldt, hvis det frivillige, ulønnede arbejde udføres i regi af lokalforeningen.

- 4) Der er frivilligt medlemskab. Heri ligger naturligt, at medlemmerne eller deltagerne ikke ved lov eller aftale er pålagt eller er forpligtet til at være medlem/deltager i organisationen mv.

En frivillig organisation, forening eller lignende kan f.eks. være en organisation med et socialt eller humanitært sigte inden for det sociale og sundhedsmæssige område, hvor det frivillige, ulønnede arbejde tager sigte på at give enkeltindivider eller grupper en øget velfærd og omsorg eller tager sigte på at løse velfærdsproblemer. Øget velfærd kan være af helbreds-, forsørgelses- eller omsorgsmæssig karakter, der tilvejebringes gennem vejledning, medmenneskelig kontakt eller ved at viderebringe egne oplevelser og erfaringer. Det kan f.eks. være et kvindecener eller en kriselinje.

Frivilligt, ulønnet arbejde kan også udføres inden for kirkelige foreninger, kollektive eller kulturelle foreninger, sportsforeninger, beboerforeninger og miljøorganisationer.

Det er uden betydning, om organisationen, foreningen mv. helt eller delvist er finansieret af offentlige midler, og om den frivillige aktivitet eller det frivillige, ulønnede arbejde udføres uden for en organi-

sation. Frivillige aktiviteter eller frivilligt, ulønnet arbejde i dette regi kan f.eks. udføres af tidligere misbrugere, pårørende mv.

Såfremt de ovenstående betingelserne er opfyldt, vil det forhold, at en privat erhvervsvirksomhed yder støtte til en frivillig organisation, forening eller lignende ikke ændre på, at der er tale om en frivillig organisation, forening eller lignende og ikke en privat erhvervsvirksomhed. Den private erhvervsvirksomhed kan yde støtte i form af:

- 1) kontant donation,
- 2) naturalydelse og andre effekter til brug for den frivillige organisations virke,
- 3) hjælp til administration (herunder markedsføring, sædvanlig administration mv.) eller anden type støtte eller samarbejde.

En ledighedsydelsesmodtager, der udfører frivilligt, ulønnet arbejde i en frivillig organisation mv., som samarbejder med en privat erhvervsvirksomhed, kan som udgangspunkt udføre arbejdet uden fradrag.

En frivillig organisation, forening eller lignende, der er organiseret som et selskab (A/S, ApS, Amba mm.), vil som udgangspunkt ikke opfylde de opstillede betingelser, da selskaber typisk etableres for at drive erhvervsvirksomhed med henblik på at opnå et overskud.

Primær drift og vedligeholdelse

Ved primær drift forstås i denne sammenhæng arbejde eller funktioner, der er med til at sikre organisationens overordnede, administrative drift. Her tænkes særlig på centrale organisatoriske og ledelsesmæssige funktioner som f.eks. personaleadministration.

Ved primær drift forstås også arbejde og andre opgaver, som en offentlig myndighed er forpligtet til at udføre. Det kan f.eks. være udbringning af mad til ældre.

Ved vedligeholdelse forstås i denne sammenhæng funktioner, der er med til at sikre, at de fysiske rammer er i orden. Her tænkes særligt på arbejde, der er med til at sikre tilførsel af vand, varme eller elektricitet, og dermed arbejde, der forudsætter, at den enkelte er i besiddelse af en autorisation.

Ved vedligeholdelse forstås også varetagelse af den daglige rengøring, malerarbejde og lignende.

Arbejde, der vedrører primær drift eller vedligeholdelse, medfører som udgangspunkt fradrag fra første time.

Det gælder dog ikke, hvis det frivillige, ulønnede arbejde, der vedrører primær drift i mindre foreninger, altid har været udført af ulønnet arbejdskraft, og arbejdet i lignende organisationer mv. udføres af ulønnet arbejdskraft. Det kan f.eks. være mindre administrative arbejdsopgaver, mindre koordineringsopgaver samt arbejde som bogholder eller revisor i mindre foreninger, klubber mv.

Det medfører endvidere ikke fradrag i ledighedsydelsen, hvis der udføres opgaver vedrørende vedligeholdelse i mindre foreninger, hvis arbejdet kan sidestilles med almindelig vedligeholdelse og reparation

af egen bolig, arbejdet udføres lejlighedsvist, arbejdet altid har været udført af ulønnet arbejdskraft i organisationer mv., arbejdet udføres af ulønnet arbejdskraft i sammenlignelige organisationer mv., og arbejdet kan udføres uden, at det kræver autorisation. Det kan f.eks. være lejlighedsvis rengøring eller den årlige hovedrengøring af klubhuset.

Underretning af kommunen

Personen skal skriftligt underrette kommunen om det frivillige, ulønnede arbejde. Underretningen skal indeholde oplysninger om arbejdets art, varigheden samt hvilken organisation mv. arbejdet udføres for. Kommunen bør oplyse personen om denne oplysningspligt.

Bestemmelsen indebærer ingen ændringer i en persons pligt til at stå til rådighed for et rimeligt fleksjob.

Der henvises for yderligere vejledning til vejledning om udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge til § 13.

Skrivelsen har virkning fra den 1. januar 2018.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, den 8. januar 2018

BENT NIELSEN

/ Anne Hedegaard